

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE
I EKONOMSKIH ODNOSA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ
И ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND ECONOMIC RELATIONS

**Анализа
спољнотрговинске
размјене
Босне и Херцеговине**

2019

Сарајево, фебруар 2020. године

САДРЖАЈ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....	3
1. РОБНА РАЗМЈЕНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	4
2. СТРУКТУРА РОБНЕ РАЗМЈЕНЕ ПО РОБАМА	5
2.1 РОБНА РАЗМЈЕНА ПОЉОПРИВРЕДНИХ И ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА.....	10
3. РОБНА РАЗМЈЕНА СА НАЈЗНАЧАЈНИЈИМ ПАРТНЕРИМА	11
4. СТРУКТУРА РОБНЕ РАЗМЈЕНЕ ПО РЕГИОНИМА.....	14
5. РОБНА РАЗМЈЕНА СА ЗЕМЉАМА ЕУ	15
5.1 РОБНА РАЗМЈЕНА СА ЕУ ПО ТБ.....	16
5.2 РОБНА РАЗМЈЕНА СА ХРВАТСКОМ	18
6. РОБНА РАЗМЈЕНА СА ПОТПИСНИЦАМА СПОРАЗУМА СЕФТА-Е	20
6.1 РОБНА РАЗМЈЕНА ПО ЗЕМЉАМА – ПОТПИСНИЦАМА СЕФТА-Е	21
6.2 РОБНА РАЗМЈЕНА СА ЗЕМЉАМА СЕФТА-Е ПО ТАРИФНИМ БРОЈЕВИМА (ТБ).....	22
6.3 РОБНА РАЗМЈЕНА СА СРБИЈОМ	24
7. РОБНА РАЗМЈЕНА СА ПОТПИСНИЦАМА СПОРАЗУМА ЕФТА-Е	26
7.1 РОБНА РАЗМЈЕНА ПО ЗЕМЉАМА – ПОТПИСНИЦАМА ЕФТА-Е	26
7.2 РОБНА РАЗМЈЕНА СА ЗЕМЉАМА ЕФТА-Е ПО ТАРИФНИМ БРОЈЕВИМА (ТБ).....	28
8. РОБНА РАЗМЈЕНА БИХ СА ТУРСКОМ.....	30
9. РОБНА РАЗМЈЕНА БИХ У СЕКТОРУ ПОЉОПРИВРЕДЕ	32
СТАТИСТИЧКИ ДОДАТАК	35
Прилог 1	36
Прилог 2	37
Прилог 3	38

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

У овом документу су представљене детаљне информације о робној размјени БиХ за 2019. годину.

- Укупна робна размјена Босне и Херцеговине у 2019. години износила је 30,99 милијарди КМ. Вриједност извезене робе била је 11,49 милијарди КМ, а вриједност увезене робе износила је 19,50 милијарди КМ, те је забиљежен спољнотрговински дефицит од 8,01 милијарду КМ. Трговински дефицит биљежи раст од 8,6% у односу на претходну годину.
- Главне карактеристике спољнотрговинске робне размјене у 2019. години биле су: смањење укупне спољнотрговинске размјене Босне и Херцеговине (0,6%), пад извоза (3,4%), раст увоза (1,2%), те пад стопе покривености увоза извозом за 2,8%.
- Европска унија је и даље наш главни спољнотрговински партнер, тако да у укупном обиму робне размјене ЕУ учествује са 66%, затим земље потписнице Споразума „СЕФТА-е 2006“ учествују са 14%, док остале земље учествују са 20%.
- Извоз у ЕУ остварује учешће са 73% у укупном бх. извозу, а увоз из земаља ЕУ учествује са 62% у укупном бх. увозу. У 2019. години у односу на претходну годину забиљежен је раст укупне робне размјене са ЕУ (0,6%), пад извоза у ЕУ (3,4%), раст увоза из ЕУ (3,6%), те пад стопе покривености увоза извозом са ЕУ (5%), док је код трговинског дефицита забиљежен раст (24%).
- Извоз у земље СЕФТА-е учествује са 17% у укупном бх. извозу, а увоз из земаља СЕФТА-е учествује са 12% у укупном бх. увозу. У 2019. години у односу на претходну годину забиљежен је раст укупне робне размјене са СЕФТА-ом (1,1%), пад извоза у СЕФТА-у (2,3%), раст увоза из СЕФТА-е (3,9%), те пад стопе покривености увоза извозом са СЕФТА-ом (5%), док је код трговинског дефицита забиљежен раст (35%).
- Извоз у остале земље (земље које не припадају групацијама ЕУ и СЕФТА-е) остварује учешће од 10% у укупном бх. извозу, док увоз из осталих земаља у укупном бх. увозу учествује са 26%.
- Од главних трговинских партнера, највећу покривеност увоза извозом имамо са: Аустријом од 151%, Словенијом 111%, Њемачком 72%, Хрватском 69%, Француском 62%, Србијом 61%, Италијом 56%.
Поред ових земаља, значајни трговински партнери БиХ су Кина, САД, Пољска, те Русија, међутим покривеност увоза извозом са тим земљама је мала, па тако са Русијом износи 29%, Пољском 29%, са САД-ом је 8%, те са Кином 2%.
- Босна и Херцеговина је у 2019. години највише извозила у: Њемачку (1,68 милијарди КМ), Хрватску (1,40 милијарди КМ), Србију (1,31 милијарду КМ), Италију (1,30 милијарди КМ), Аустрију (1,09 милијарди КМ), Словенију (1,01 милијарду КМ), Црну Гору (407,2 милиона КМ), те Турску (292,6 милиона КМ).
- У посматраној години, Босна и Херцеговина је највише увозила из: Њемачке (2,34 милијарде КМ), Италије (2,33 милијарде КМ), Србије (2,15 милијарди КМ), Хрватске

(2,02 милијарде КМ), Кине (1,45 милијарди КМ), Турске (964,6 милиона КМ), Словеније (906,6 милиона КМ), те из Аустрије (721,5 милиона КМ).

1. РОБНА РАЗМЈЕНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Табела 1. Упоредни преглед робне размјене БиХ

Мил.КМ

ОПИС	2015	2016	2017	2018	2019	Просјек	Индекс 2019/2018
ИЗВОЗ	8.987,31	9.418,11	11.055,38	11.900,25	11.492,47	10.570,71	96,57
УВОЗ	15.851,86	16.161,01	18.185,64	19.273,97	19.498,48	17.794,19	101,16
ОБИМ	24.839,18	25.579,12	29.241,02	31.174,22	30.990,95	28.364,90	99,41
ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	-6.864,55	-6.742,91	-7.130,26	-7.373,72	-8.006,01	-7.223,49	108,57
ПОКРИВЕНОСТ (%)	56,70	58,28	60,79	61,74	58,94	59,29	-

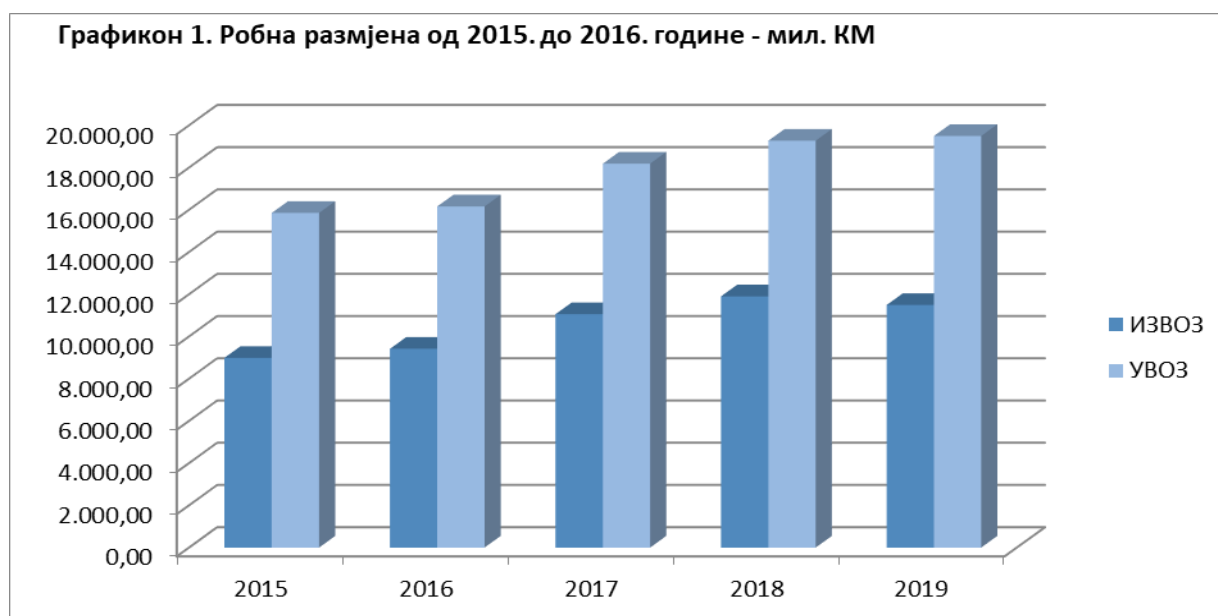
Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

У 2019. години, у односу на претходну годину, извоз је мањи за 3,4%, док је увоз порастао за 1,2%, што је довело да је покривеност увоза извозом мања за 2,8%.

Спољнотрговински дефицит Босне и Херцеговине је и даље изузетно висок и у 2019. години његова вриједност износи 8,01 милијарду КМ, што је за 8,6% више у односу на претходну годину.

На графикону 1. представљено је кретање извоза и увоза Босне и Херцеговине у периоду од 2015. до 2019. године.

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

2. СТРУКТУРА РОБНЕ РАЗМЈЕНЕ ПО РОБАМА

Табела 2. - Преглед производа са највећим извозом по ТБ

РБ	ТБ	ОПИС	Вриједност извоза (мил. КМ)					Учешће 2019	Индекс 2019/2018
			2015	2016	2017	2018	2019		
1	2716	Електрична енергија	284,43	322,46	462,97	574,04	574,87	5,00%	100,1
2	9401	Сједишта	616,70	656,58	693,14	638,15	533,89	4,65%	84
3	9403	Остали намјештај и његови дијелови:	254,60	297,96	332,05	344,26	338,02	2,94%	98
4	8544	Изолирана жица, каблови	189,46	198,76	267,27	309,48	329,32	2,87%	106
5	7308	Жељезне или челичне конструкције	133,05	170,53	221,58	298,43	328,75	2,86%	110
6	4407	Дрво обрађено по дужини, дебљине веће од 6 мм	321,32	341,77	360,20	354,97	318,06	2,77%	90
7	6403	Обућа са спољним ђоновима од гуме, пластичне масе, коже	307,75	314,14	309,56	298,82	293,85	2,56%	98
8	6406	Дијелови обуће	162,81	193,58	225,35	274,76	290,55	2,53%	106
9	8708	Дијелови и прибор моторних возила	250,91	250,97	250,87	272,71	281,14	2,45%	103
10	7213	Топло ваљана жица од жељеза или нелегираног челика	166,25	166,88	200,06	239,71	262,94	0,00	110
Укупно (1-10)			2.687,28	2.913,62	3.323,06	3.605,34	3.551,39	30,90%	99
Остало			6.300,04	6.504,49	7.732,33	8.294,91	7.941,08	69,10%	96
УКУПНО			8.987,31	9.418,11	11.055,38	11.900,25	11.492,47	100,00%	97

Извор: Агенција за статистику БиХ

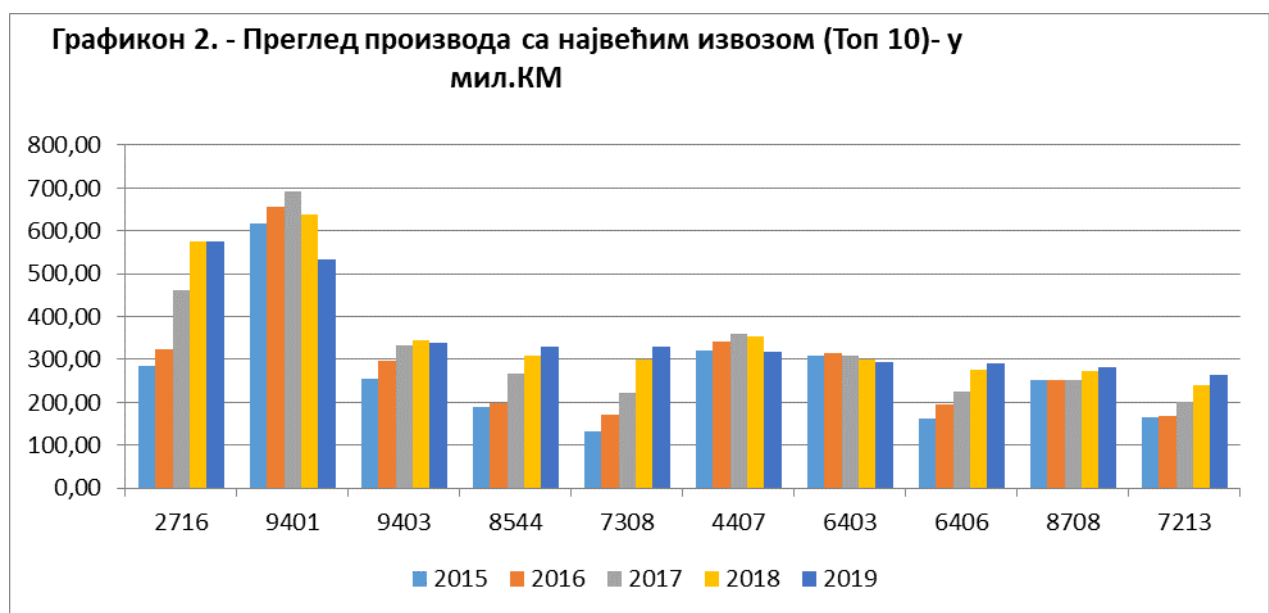
Прелиминарни подаци

Производи који су се највише извозили у 2019. години су:

- електрична енергија (ТБ 2716) – 574,9 милиона КМ, ↑0,1%;
- сједишта (ТБ 9401) – 533,9 милион КМ, ↓16%;
- остали намјештај и његови дијелови (ТБ 9403) – 338,0 милиона КМ, ↓2%;
- изолирана жица, каблови (ТБ 8544) – 329,3 милиона КМ, ↑6%;
- жељезне или челичне конструкције (ТБ 7308) – 328,8 милиона КМ, ↑10%.

Највећи допринос на пад бх. извоза у 2019. годину у односу на 2018. годину, има извоз у:

- Хрватску – алуминијума у сировим облицима (ТБ 7601) – 65,24 милиона КМ, ↓52%;
- Њемачку – сједишта (ТБ 9401) – 173,43 милиона КМ, ↓26%;
- Хрватску – електричне енергије (ТБ 2716) – 254,53 милиона КМ, ↓17%;
- Аустрију – алуминијума у сировим облицима (ТБ 7601) – 31,60 милиона КМ, ↓59%;
- Турску – говеђег меса, свјежег или расхлађеног (ТБ 0201) – 987,45 хиљада КМ, ↓98%;
- Хрватску – нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) – 2,62 милиона КМ, ↓94%.

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

У периоду од 2015. до 2019. године забиљежен је раст извоза електричне енергије (ТБ 2716), изолиране жице, каблова (ТБ 8544), затим жељезних или челичних конструкција (ТБ 7308), дијелова обуће (ТБ 6406), те топло ваљане жице (ТБ 7213).

Табела 3. - Преглед производа са највећим увозом по ТБ

РБ	ТБ	ОПИС	Вриједност увоза (мил. КМ)					Учешће 2019	Индекс 2019/2018
			2015	2016	2017	2018	2019		
1	2710	Нафтна уља и уља добијена од битуменских минерала, осим сирових	835,66	809,27	957,03	1.247,31	1.578,20	8,09%	127
2	8703	Путнички аутомобили и друга моторна возила	548,58	602,40	698,11	769,20	887,68	4,55%	115
3	2701	Камени угаљ; брикети и слична чврста горива од каменог угља	303,63	251,01	458,40	502,76	528,88	2,71%	105
4	3004	Лијекови	434,40	446,63	444,24	455,26	495,58	2,54%	109
5	2716	Електрична енергија	106,37	115,45	317,11	178,90	270,79	1,39%	151
6	8517	Телефонски апарати	197,39	202,99	202,48	199,96	230,56	1,18%	115
7	2711	Нафтни плиндови и остали плиндови угљиководици	207,56	153,93	181,57	204,37	219,06	1,12%	107
8	4107	Говеђе коже, коже копитара, даље обрађиване	198,04	212,66	214,64	229,35	200,27	1,03%	87
9	7601	Алуминијум у сировим облицима	102,46	46,31	118,12	153,15	191,11	0,98%	125
10	0201	Говеђе месо, свјеже или расхлађено	148,35	151,90	135,99	164,22	175,31	0,90%	107
Укупно (1-10)			3.082,42	2.992,54	3.727,70	4.104,50	4.777,43	24,50%	116
Остало			12.769,44	13.168,47	14.457,94	15.169,47	14.721,05	75,50%	97
УКУПНО			15.851,86	16.161,01	18.185,64	19.273,97	19.498,48	100,00%	101

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Производи који су се највише увозили у 2019. години су:

- нафтна уља, осим сирових (ТБ 2710)- 1,58 милијарди КМ, ↑27%,

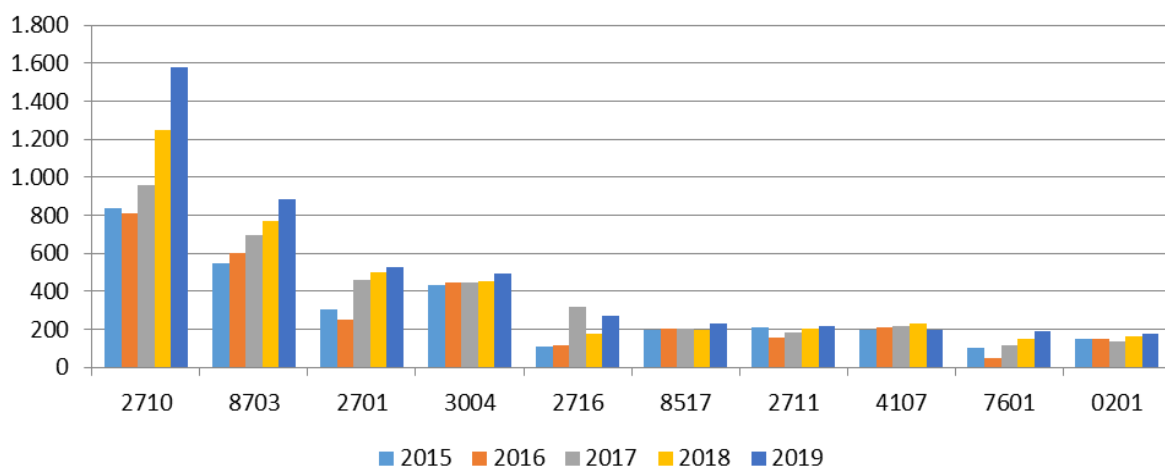
- путнички аутомобили (ТБ 8703) – 887,7 милиона КМ, ↑15%,
- камени угаљ, брикети (ТБ 2701) – 528,9 милиона КМ, ↑5%,
- лијекови (ТБ 3004) – 495,6 милиона КМ, ↑9%,
- електрична енергија (ТБ 2716) – 270,8 милиона КМ, ↑51%.

Највећи допринос на раст бх. увоза у 2019. години у односу на 2018. годину, има увоз из:

- Италије – нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) – 478,99 милиона КМ, ↑46%;
- Хрватске – електричне енергије (ТБ 2716) – 166,96 милиона КМ, ↑273%;
- Србије – нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) – 265,33 милиона КМ, ↑47%;
- Њемачке – путничких аутомобила (ТБ 8703) – 461,53 милиона КМ, ↑15%;
- Хрватске – нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) – 684,48 милиона КМ, ↑8%;
- САД-а – каменог угља и брикета (ТБ 2701) – 455,18 милиона КМ, ↑7%.

У 2019. години из Русије и Ирана није био забиљежен увоз сирове нафте (ТБ 2709), док је у прошлој години увоз сирове нафте из Русије био 462,56 милиона КМ, а из Ирана 137,33 милиона КМ.

Графикон 3. - Преглед производа са највећим увозом (Топ 10) - у мил.КМ

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

У периоду од 2015. до 2019. године забиљежен је раст увоза путничких аутомобила (ТБ 8703), лијекова (ТБ 3004) и моторних возила за превоз робе (ТБ 8704).

Табела 4. - Преглед производа са највећим дефицитом по ТБ

РБ	ТБ	ОПИС	Вриједност дефицита (мил. КМ)					Учешће 2019	Индекс 2019/2018
			2015	2016	2017	2018	2019		
1	2710	Нафтна уља и уља добијена од битуменских минерала, осим сирових	-726,00	-708,35	-840,03	-1.105,76	-1.531,85	19,13%	139
2	8703	Путнички аутомобили и друга моторна возила	-542,48	-597,42	-692,53	-760,29	-877,79	10,96%	115
3	2701	Камени угаљ; брикети и слична чврста горива од каменог угља	-303,59	-250,98	-458,40	-502,76	-528,88	6,61%	105
4	3004	Лијекови	-330,20	-333,33	-307,48	-310,46	-358,02	4,47%	115
5	8517	Телефонски апарати	-186,45	-198,26	-196,11	-192,94	-222,53	2,78%	115
6	2711	Нафтни плинови и остали плиновити угљиководици	-207,52	-153,71	-180,24	-201,92	-216,12	2,70%	107
7	4107	Говеђе коже и коже копитара, даље обрађиване	-187,06	-199,19	-201,06	-211,59	-189,89	2,37%	90
8	0201	Говеђе месо, свјеже или расхлађено	-81,76	-100,41	-88,27	-123,90	-174,13	2,17%	141
9	8704	Моторна возила за превоз робе	-119,14	-115,99	-140,95	-160,41	-159,80	2,00%	100
10	4011	Нове пнеуматске гуме	-116,43	-132,65	-142,54	-138,46	-158,95	1,99%	115
Укупно (1-10)			-2.800,63	-2.790,30	-3.247,60	-3.708,48	-4.417,96	55,18%	119
Остало			-4.063,92	-3.952,61	-3.882,65	-3.665,24	-3.588,05	44,82%	98
УКУПНО			-6.864,55	-6.742,91	-7.130,26	-7.373,72	-8.006,01	100,00%	109

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Производи који су забиљежили највећи дефицит у 2019. години су:

- нафтна уља, осим сирових (ТБ 2710) – 1,53 милијарде КМ, ↑39%,
- путнички аутомобили (ТБ 8703) – 877,79 милиона КМ, ↑15%,
- камени угаљ, брикети (ТБ 2701) – 528,88 милиона КМ, ↑5%,
- лијекови (ТБ 3004) – 358,02 милиона КМ, ↑15%.

Највећи допринос на раст бх. дефицита има дефицит у робној размјени са:

- Италијом – нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) – 478,99 милиона КМ, ↑46%;
- Хрватском – нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) – 681,86 милиона КМ, ↑15%;
- Србијом – нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) – 248,06 милиона КМ, ↑57%;

У 2019. години забиљежен је суфицит са Хрватском у размјени електричном енергијом (ТБ 2716) од 87,57 милиона КМ, међутим тај суфицит биљежи пад од 67% у односу на претходну годину. Поред електричне енергије забиљежен је суфицит са Хрватском у размјени алуминијума у сировим облицима (ТБ 7601) од 64,70 милиона КМ и пад суфицита од 52% у односу на 2018. годину.

У истој години, БиХ је у робној размјени сједишта са Њемачком забиљежила суфицит од 169,59 милиона КМ, што је за 26% мање од суфицита у 2018. години.

2.1 Робна размјена пољопривредних и индустријских производа

Табела 5. - Структура робне размјене по врстама производа

Мил.КМ

Врста производа		2015	2016	2017	2018	2019	Учешће 2019	Индекс 2019/2018
ИЗВОЗ	Пољопривреда	891,24	1.001,18	1.084,64	893,24	822,69	7,16%	92,10
	Индустрија	8.096,08	8.416,93	9.970,74	11.007,01	10.669,78	92,84%	96,94
	УКУПНО	8.987,31	9.418,11	11.055,38	11.900,25	11.492,47	100,00%	96,57
УВОЗ	Пољопривреда	2.914,68	2.954,34	3.146,27	3.076,73	3.153,01	16,17%	102,48
	Индустрија	12.937,19	13.206,67	15.039,37	16.197,24	16.345,47	83,83%	100,92
	УКУПНО	15.851,86	16.161,01	18.185,64	19.273,97	19.498,48	100,00%	101,16
ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	Пољопривреда	-2.023,44	-1.953,16	-2.061,63	-2.183,49	-2.330,32	29,11%	106,72
	Индустрија	-4.841,11	-4.789,74	-5.068,63	-5.190,23	-5.675,69	70,89%	109,35
	УКУПНО	-6.864,55	-6.742,91	-7.130,26	-7.373,72	-8.006,01	100,00%	108,57

Извор података: Агенција за статистику БиХ

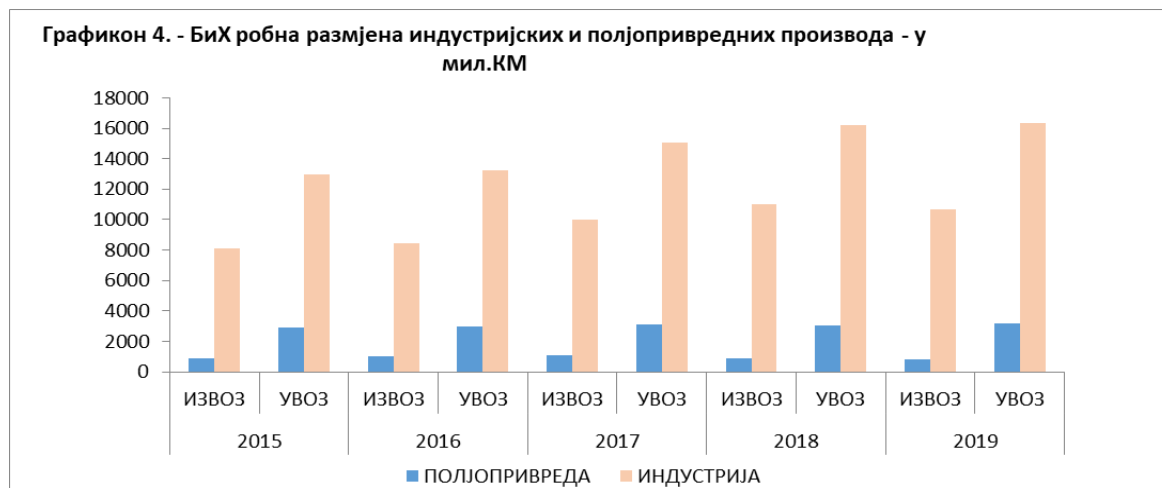
Прелиминарни подаци

* Пољопривредни и индустријски производи су разврстани по WTO

У 2019. години учешће индустријских производа у укупном бх. извозу је 93%, док пољопривредни производи учествују са 7%.

У укупном бх. увозу индустријски производи учествују 84%, док пољопривредни производи учествују са 16%.

У размјени индустријских производа забиљежен је пад извоза (3,1%), раст увоза (0,9%) и раст дефицита (9,4%). Пољопривредни производи биљеже пад извоза (7,9%) и раст увоза (2,5%), док је дефицит у размјени пољопривредним производима порастао за 6,7%.

Извор података: Агенција за статистику БиХ

3. РОБНА РАЗМЈЕНА СА НАЈЗНАЧАЈНИЈИМ ПАРТНЕРИМА

Табела 6. – бх. извоз по земљама - најзначајнијим партнерима

РБ	ЗЕМЉА	Вриједност (мил.КМ)					Учешће 2019	Индекс 2019/2018
		2015	2016	2017	2018	2019		
1	ЊЕМАЧКА	1.412,9	1.479,4	1.595,7	1.741,5	1.675,7	14,58%	96,22
2	ХРВАТСКА	925,2	985,4	1.284,2	1.464,0	1.399,9	12,18%	95,62
3	СРБИЈА	770,7	822,8	1.093,7	1.251,5	1.308,9	11,39%	104,59
4	ИТАЛИЈА	1.214,9	1.131,1	1.209,0	1.352,8	1.300,5	11,32%	96,14
5	АУСТРИЈА	743,1	730,6	899,2	1.021,0	1.089,9	9,48%	106,75
6	СЛОВЕНИЈА	748,9	807,2	973,4	1.057,1	1.006,2	8,76%	95,19
7	ЦРНА ГОРА	262,8	240,8	352,5	402,1	407,2	3,54%	101,27
8	ТУРСКА	354,6	401,0	431,1	323,2	292,6	2,55%	90,51
9	МАЂАРСКА	188,7	194,6	255,9	285,5	269,6	2,35%	94,42
10	ФРАНЦУСКА	118,3	158,9	198,3	228,3	264,3	2,30%	115,76
Укупно (1-10)		6.740,2	6.951,7	8.293,0	9.127,0	9.014,8	78,44%	98,77
Остале земље		2.247,1	2.466,4	2.762,4	2.773,2	2.477,6	21,56%	89,34
УКУПНО		8.987,3	9.418,1	11.055,4	11.900,3	11.492,5	100,00%	96,57

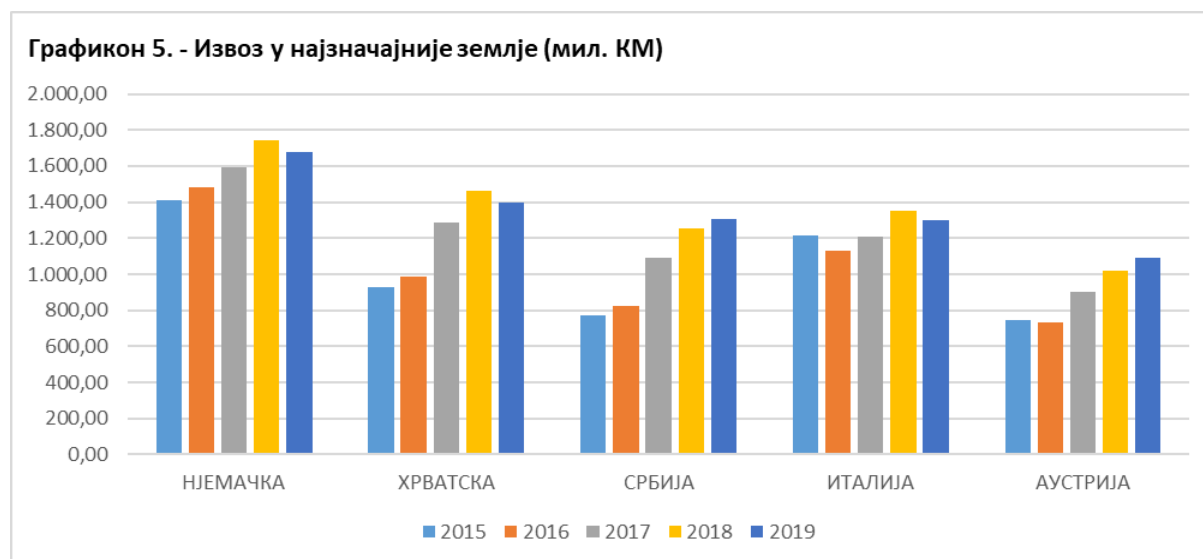
Извор података: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Наведених десет земаља има учешће од 78,4% у укупном бх. извозу у 2019. години.

Босна и Херцеговина је у посматраној години највише извозила у: Њемачку (1,68 милијарди КМ), Хрватску (1,40 милијарди КМ), Србију (1,31 милијарду КМ), Италију (1,30

милијарди КМ), Аустрију (1,09 милијарди КМ), Словенију (1,01 милијарду КМ), Црну Гору (407,2 милиона КМ), те Турску (292,6 милиона КМ).

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Посматрајући период од 2015. до 2019. године забиљежен је раст извоза у Србију и Аустрију.

Табела 7. – бх. увоз по земљама - најзначајнијим партнерима

РБ	ЗЕМЉА	Вриједност (мил.КМ)					Учешће 2019	Индекс 2019/2018
		2015	2016	2017	2018	2019		
1	ЊЕМАЧКА	1.914,1	1.998,9	2.103,8	2.297,1	2.337,7	11,99%	101,77
2	ИТАЛИЈА	1.758,3	1.899,6	2.062,1	2.170,8	2.333,1	11,97%	107,48
3	СРБИЈА	1.728,4	1.828,1	2.030,0	2.070,8	2.150,2	11,03%	103,83
4	ХРВАТСКА	1.673,1	1.617,7	1.828,4	1.915,2	2.020,6	10,36%	105,51
5	КИНА	1.091,7	1.092,0	1.186,1	1.339,2	1.449,4	7,43%	108,23
6	ТУРСКА	644,7	687,3	766,7	874,5	964,6	4,95%	110,31
7	СЛОВЕНИЈА	773,5	831,4	912,7	917,0	906,6	4,65%	98,87
8	АУСТРИЈА	560,9	556,4	618,7	673,0	721,5	3,70%	107,22
9	САД	441,2	327,7	584,8	631,2	673,9	3,46%	106,77
10	ПОЉСКА	452,7	474,2	549,2	554,8	583,6	2,99%	105,19
УКУПНО (1-10)		11.038,5	11.313,3	12.642,5	13.443,5	14.141,2	72,52%	105,19
Остале земље		4.813,3	4.847,7	5.543,1	5.830,5	5.357,2	27,48%	91,88
УКУПНО		15.851,9	16.161,0	18.185,6	19.274,0	19.498,5	100,00%	101,16

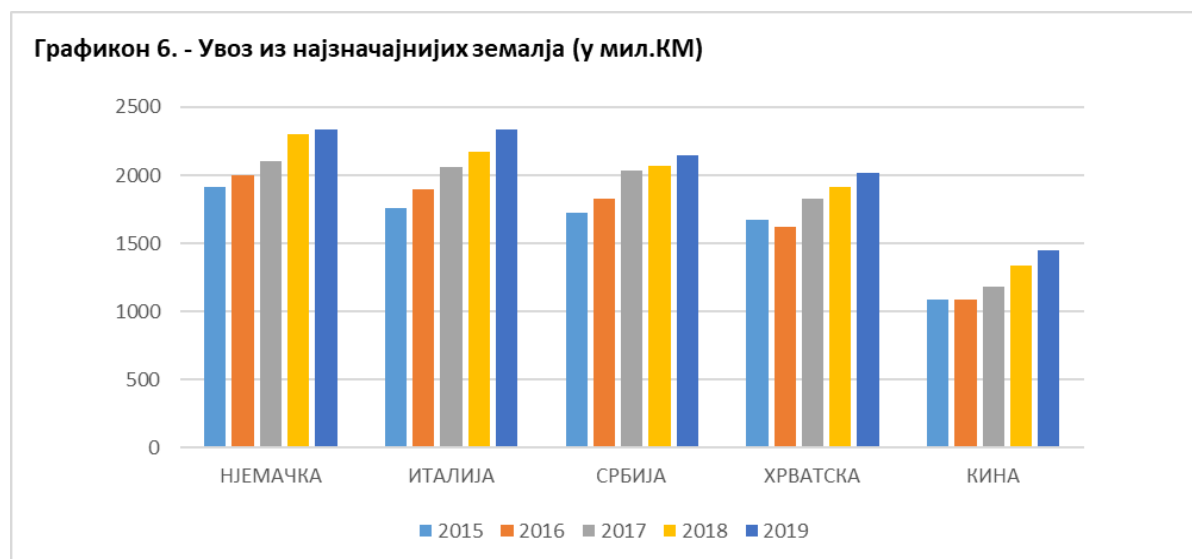
Извор података: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Наведених десет земаља има учешће од 72,52% у укупном бх. увозу у 2019. години.

Босна и Херцеговина је у 2019. години највише увозила из: Њемачке (2,34 милијарде КМ), Италије (2,33 милијарде КМ), Србије (2,15 милијарди КМ), Хрватске (2,02 милијарде

КМ), Кине (1,45 милијарди КМ), Турске (964,6 милиона КМ), Словеније (906,6 милиона КМ), те из Аустрије (721,5 милиона КМ).

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Посматрајући период од 2015. до 2019. године увоз из Њемачке, Италије, Србије и Кине биљежи тренд раста.

Табела 8. – бх. дефицит по земљама - најзначајнијим партнерима

РБ	ДРЖАВА	Вриједност (мил.КМ)					Учешће 2019	Индекс 2019/2018
		2015	2016	2017	2018	2019		
1	КИНА	-1.063,4	-1.066,0	-1.147,8	-1.302,3	-1.419,4	17,73%	109,00
2	ИТАЛИЈА	-543,4	-768,5	-853,1	-818,0	-1.032,5	12,90%	126,23
3	СРБИЈА	-957,7	-1.005,3	-936,3	-819,3	-841,3	10,51%	102,68
4	ТУРСКА	-290,1	-286,3	-335,6	-551,3	-672,1	8,39%	121,91
5	ЊЕМАЧКА	-501,2	-519,5	-508,1	-555,5	-662,0	8,27%	119,17
6	САД	-376,5	-256,2	-511,5	-566,0	-621,7	7,77%	109,85
7	ХРВАТСКА	-747,9	-632,4	-544,2	-451,2	-620,7	7,75%	137,57
8	ПОЉСКА	-366,5	-374,5	-414,5	-391,5	-415,3	5,19%	106,07
9	РУСИЈА	-812,1	-619,6	-760,7	-761,1	-319,2	3,99%	41,94
10	МАЂАРСКА	-222,3	-210,7	-196,0	-211,0	-259,5	3,24%	123,02
Укупно (1-10)		-5.881,1	-5.738,8	-6.207,7	-6.427,1	-6.863,8	85,73%	106,79
Остале земље		-983,4	-1.004,1	-922,5	-946,7	-1.142,3	14,27%	120,66
УКУПНО		-6.864,5	-6.742,9	-7.130,3	-7.373,7	-8.006,0	100,00%	108,57

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Наведених десет земаља учествује у укупном бх. дефициту од 85,73% у 2019. години.

У 2019. години Босна и Херцеговина је највећи дефицит забиљежила са: Кином (1,42 милијарде КМ), Италијом (1,03 милијарде КМ), Србијом (841,3 милиона КМ), Турском (672,1 милион КМ), те са Њемачком (662,0 милиона КМ).

Поређењем 2019. године са претходном годином, забиљежен је значајан раст дефицита у робној размјени са Хрватском 38%, Италијом 26%, Мађарском од 23%, те са Турском од 22%, док је пад дефицита забиљежен у размјени са Русијом од 58%.

4. СТРУКТУРА РОБНЕ РАЗМЈЕНЕ ПО РЕГИОНИМА

Табела 9. - Извоз по регионима

РБ	Регион	Вриједност (мил.КМ)					Индекс	Учешће 2019
		2015	2016	2017	2018	2019		
1	ЕУ	6.452,62	6.735,91	7.867,87	8.681,46	8.388,17	96,62	72,99%
2	СЕФТА	1.334,26	1.393,66	1.790,46	1.948,65	1.903,63	97,69	16,56%
3	ЕФТА	159,16	182,24	196,14	222,97	264,99	118,85	2,31%
4	УоСТ*	354,63	401,05	431,09	323,22	292,55	90,51	2,55%
5	Остатак свијета	686,64	705,26	769,82	723,96	643,13	88,84	5,60%
Укупно		8.987,31	9.418,11	11.055,38	11.900,25	11.492,47	96,57	100,00%

Табела 10. - Увоз по регионима

РБ	Регион	Вриједност (мил.КМ)					Индекс	Учешће 2019
		2015	2016	2017	2018	2019		
1	ЕУ	9.644,83	10.007,08	11.075,97	11.659,42	12.079,91	103,61	61,95%
2	СЕФТА	1.957,09	2.069,00	2.319,23	2.329,51	2.419,51	103,86	12,41%
3	ЕФТА	105,85	109,35	124,61	139,14	157,36	113,09	0,81%
4	УоСТ*	644,70	687,35	766,73	874,49	964,62	110,31	4,95%
5	Остатак свијета	3.499,39	3.288,24	3.899,11	4.271,40	3.877,08	90,77	19,88%
Укупно		15.851,86	16.161,01	18.185,64	19.273,97	19.498,48	101,16	100,00%

Табела 11. - Трговински биланс по регионима

РБ	Регион	Вриједност (мил.КМ)					Индекс	Учешће 2019
		2015	2016	2017	2018	2019		
1	ЕУ	-3.192,21	-3.271,17	-3.208,10	-2.977,97	-3.691,74	123,97	46,11%
2	СЕФТА	-622,83	-675,34	-528,77	-380,87	-515,88	135,45	6,44%
3	ЕФТА	53,30	72,89	71,53	83,83	107,63	128,40	-1,34%
4	УоСТ*	-290,07	-286,30	-335,63	-551,27	-672,07	121,91	8,39%
5	Остатак свијета	-2.812,74	-2.582,98	-3.129,29	-3.547,44	-3.233,95	91,16	40,39%
Укупно		-6.864,55	-6.742,91	-7.130,26	-7.373,72	-8.006,01	108,57	100,00%

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

* Земље Уговора о слободној трговини (Турска)

Посматрајући период од 2015. године до 2019. године забиљежен је раст увоза из свих региона, а на страни извоза, извоз у ЕФТА-у има тренд раста.

Босна и Херцеговина биљежи суфицит једино са ЕФТА-ом.

Покривеност увоза извозом БиХ са земљама чланицама ЕУ, у 2019. години, износила је 69%, са земљама чланицама СЕФТА-е 79%, те са Турском 30%.

Највећу покривеност увоза извозом БиХ је остварила са потписницама ЕФТА-е од 168%.

5. РОБНА РАЗМЈЕНА СА ЗЕМЉАМА ЕУ

Табела 12. - Упоредни преглед робне размјене БиХ са ЕУ

Мил.КМ

ОПИС	2015	2016	2017	2018	2019	Просјек	Индекс
ИЗВОЗ	6.452,62	6.735,91	7.867,87	8.681,46	8.388,17	7.625,21	96,62
УВОЗ	9.644,83	10.007,08	11.075,97	11.659,42	12.079,91	10.893,44	103,61
ОБИМ	16.097,45	16.742,99	18.943,84	20.340,88	20.468,08	18.518,65	100,63
ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	-3.192,21	-3.271,17	-3.208,10	-2.977,96	-3.691,74	-3.268,24	123,97
ПОКРИВЕНОСТ (%)	66,90	67,31	71,04	74,46	69,44	-	-

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

У 2019. години укупан извоз БиХ у ЕУ износио је 8,39 милијарди КМ, што је за 293,29 милиона КМ мање у односу на 2018. годину и представља пад од 3,38%.

У укупном извозу у ЕУ у 2019. години највеће учешће има Њемачка (19,98%), Хрватска (16,69%), Италија (15,50%), Аустрија (12,99%), те Словенија (12,00%). (Прилог 1)

У 2019. године вриједност увоза из ЕУ износила је 12,08 милијарди КМ, што је за 420,49 милиона КМ више у односу на 2018. годину и представља раст од 3,61%.

Највеће учешће у укупном увозу из ЕУ, у посматраној години, има Њемачка (19,35%), затим Италија (19,31%), те Хрватска (16,73%). (Прилог 2)

Посматрајући период од пет година укупна робна размјена са ЕУ има тренд раста.

У 2019. години вриједност дефицита са земљама ЕУ износила је 3,69 милијарди КМ, гдје је дефицит повећан за 713,78 милиона КМ или за 24% у односу на 2018. годину.

Највеће учешће у дефициту у БиХ размјени са ЕУ биљеже Италија (27,97%), Њемачка (17,93%), Хрватска (16,81%), те Пољска (11,25%). (Прилог 3)

Покривеност увоза извозом са земљама ЕУ у 2019. години износила је 69,44%.

5.1 Робна размјена са ЕУ по ТБ

Табела 13. - Структура БиХ извоза у ЕУ по ТБ

Мил. КМ

РБ	ТБ	ОПИС	2015	2016	2017	2018	2019	Учешће 2019	Индекс
1	9401	Сједишта (осим оних из тарифног броја 9402)	561,16	598,40	629,95	560,78	447,44	5,33%	79,79
2	8544	Изолирана жица (укључујући лакирану жицу и анодизирану жицу)	177,25	182,88	250,20	292,22	308,14	3,67%	105,45
3	9403	Остали намјештај и његови дијелови	218,72	259,81	290,47	299,73	295,70	3,53%	98,66
4	6403	Обућа са вањским ђоновима од гуме, пластичне масе, коже или вјештачке коже и горњим дијелом од коже	303,18	310,40	305,66	295,19	290,76	3,47%	98,50
5	6406	Дијелови обуће; измјењиви улошци за обућу, умеци за пете и слични производи	160,83	190,31	218,74	269,45	287,88	3,43%	106,84
Укупно (1-5)			1.421,14	1.541,80	1.695,02	1.717,37	1.629,92	19,43%	94,91
Остало			5.031,48	5.194,11	6.172,85	6.964,09	6.758,25	80,57%	97,04
УКУПНО			6.452,62	6.735,91	7.867,87	8.681,46	8.388,17	100,00%	96,62

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Наведене групе производа које БиХ извози у ЕУ имају учешће од 19,43% у укупном бх. извозу у ЕУ у 2019. години и све су индустријски производи.

Посматрајући период од пет година, забиљежен је раст извоза у ЕУ изолиране жице и каблова, те дијелова обуће.

У 2019. години највећи допринос на пад бх. извоза у ЕУ има извоз у:

- Хрватску – алуминија у сировим облицима (ТБ 7601) – 65,24 милиона КМ, ↓53%;
- Њемачку – сједишта (ТБ 9401) – 173,43 милиона КМ, ↓26%;
- Хрватску – електричне енергије (ТБ 2716) – 254,53 милиона КМ, ↓17%;
- Аустрију – алуминијума у сировим облицима (ТБ 7601) – 31,60 милиона КМ, ↓59%;
- Хрватску – нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) – 2,62 милиона КМ, ↓94%.

Табела 14. - Структура БиХ увоза из ЕУ по ТБ

Мил.КМ

РБ	ТБ	ОПИС	2015	2016	2017	2018	2019	Учешће 2019	Индекс
1	2710	Нафтна уља и уља добијена од битуменских минерала, осим сирових	739,56	715,36	819,12	1.062,90	1.309,72	10,84%	123,22
2	8703	Путнички аутомобили и друга моторна возила углавном намијењена превозу особа (осим возила из тарифног броја 8702)	512,15	557,23	633,09	704,84	813,93	6,74%	115,48
3	3004	Лијекови (осим производа из тарифних бројева 3002, 3005 и 3006)	343,84	350,55	352,60	362,10	389,53	3,22%	107,58
4	2716	Електрична енергија	59,34	60,46	205,84	115,48	205,63	1,70%	178,07
5	0201	Говеђе месо, свјеже или расхлађено	146,90	149,57	133,40	163,35	174,96	1,45%	107,11
Укупно (1-5)			1.801,79	1.833,17	2.144,05	2.408,67	2.893,77	23,96%	120,14
Остало			7.843,04	8.173,91	8.931,92	9.250,75	9.186,14	76,04%	99,30
УКУПНО			9.644,83	10.007,08	11.075,97	11.659,42	12.079,91	100,00%	103,61

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Наведене групе производа које БиХ увози из ЕУ имају учешће од 23,96% у укупном бх. увозу из ЕУ у 2019. години.

Посматрајући период од пет година, забиљежен је раст увоза из ЕУ путничких аутомобила, те лијекова.

У 2019. години највећи допринос на раст бх. увоза из ЕУ има увоз из:

- Италије - нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) –478,99 милиона КМ, ↑46%;

- Хрватске – електричне енергије (ТБ 2716) – 166,96 милиона КМ, ↑273%;
- Њемачке – путничких аутомобила (ТБ 8703) – 461,53 милиона КМ, ↑15%;
- Хрватске – нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) – 684,48 милиона КМ, ↑8%.

5.2 Робна размјена са Хрватском

Табела 15. - Робна размјена БиХ са Хрватском по врстама производа

Мил.КМ

Година	Врста производа	ИЗВОЗ	ИНДЕКС извоз	УВОЗ	ИНДЕКС увоз	ОБИМ	ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	ИНДЕКС дефицит	ПОКРИВЕНОСТ (%)
2015	Инд.	823,15		1.205,52		2.028,67	-382,37	-	68,28
	Пољ.	102,01		467,55		98,99	-365,54	-	21,82
	Укупно	925,16	-	1.673,07	-	2.598,23	-747,91	-	55,30
2016	Инд.	873,74	106	1.169,91	97	2.043,65	-296,17	77	74,68
	Пољ.	111,62	109	447,81	96	559,43	-336,19	92	24,93
	Укупно	985,36	107	1.617,72	97	2.603,08	-632,36	85	60,91
2017	Инд.	1.170,83	306	1.367,60	117	2.538,43	-196,77	66	85,61
	Пољ.	113,37	102	460,83	103	574,20	-347,46	103	24,60
	Укупно	1.284,20	130	1.828,43	113	3.112,63	-544,23	86	70,24
2018	Инд.	1.346,67	115	1.450,82	106	2.797,49	-104,15	53	92,82
	Пољ.	117,33	103	464,33	101	581,66	-347,00	100	25,27
	Укупно	1.464,00	114	1.915,15	105	3.379,15	-451,15	83	76,44
2019	Инд.	1.279,53	95	1.590,74	110	2.870,27	-311,21	299	80,44
	Пољ.	120,40	103	429,86	93	550,26	-309,46	89	28,01
	Укупно	1.399,93	96	2.020,60	106	3.420,53	-620,67	138	69,28

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

*Пољопривредни и индустријски производи су разврстани по WTO

Босна и Херцеговина је у 2019. години у Хрватску извезла робе у вриједности од 1,40 милијарди КМ, што је за 4% мање у односу на претходну годину. Увоз из Хрватске у посматраној години износио је 2,02 милијарде КМ и већи је за 6% у односу на увоз у 2018. години.

Спољнотрговински дефицит у робној размјени са Хрватском у 2019. години износи 620,67 милиона КМ и већи је за 38% у односу на 2018. годину.

Покривеност увоза извозом са Хрватском у 2019. години износила је 69,28%.

Извоз у Хрватску у 2019. години учествује са 12,18% у укупном бх. извозу, док увоз из Хрватске учествује са 10,36% у укупном бх. увозу.

У 2019. години у односу на 2018. годину забиљежен је пад извоза индустријских производа у Хрватску (5%) и раст увоза индустријских производа (10%). У 2019. години у размјени индустријским производима са Хрватском, БиХ биљежи дефицит од 311,21 милион КМ и забиљежен је значајан раст дефицита, јер у истом периоду прошле године дефицит је био 104,15 милиона КМ.

У размјени пољопривредним производима забиљежен је раст извоза (3%), пад увоза (7%) и пад трговинског дефицита (11%).

Извоз у Хрватску у 2019. години

Пољопривредни производи који су се највише **извозили** у Хрватску су:

- воде, укључујући минералне воде и газиране воде, са додатим шећером или другим средствима (2202 10) – 19,96 милиона КМ, ↑11%;
- слатки кекси (1905 31) – 10,96 милиона КМ, ↓12%;
- вафли и облатне (1905 32) – 6,24 милиона КМ, ↓19%;
- остале воде, укључујући минералне воде и газиране са додатком шећера (2202 99) – 6,03 милиона КМ, ↑17%.

Индустријски производи који су се највише **извозили** у Хрватску су:

- електрична енергија (2716 00) – 254,53 милиона КМ, ↓17%;
- легуре алуминија (7601 20) – 65,24 милиона КМ, ↓52%;
- решетке, мреже и ограде заварене на мјестима укрштања од жице (7314 20) – 58,99 милиона КМ, ↑31%;
- горњи дијелови обуће и њихови дијелови, осим уметака за ојачање (6406 10) – 48,86 милиона КМ, ↑11%.

Производи који су имали највећи допринос на пад извоза у Хрватску су: легуре алуминија (7601 20), електрична енергија (2716 00), лака уља и препарати (2710 12), те нафтни битумен (2713 20).

Увоз из Хрватске у 2019. години

Пољопривредни производи који су се највише **увозили** из Хрватске су:

- пиво добијено од слада (2203 00) – 37,73 милиона КМ, ↓34%;
- остала пшеница или суражица (1001 99) – 25,36 милиона КМ, ↑48%;
- остали прехрамбени производи (2106 90) – 22,67 милиона КМ, ↑1,8%;

- воде, укључујући минералне воде и газиране воде, са додатим шећером или другим средствима за заслађивање или ароматизацију (2202 10) – 22,34 милиона КМ, ↑3,2%;

Индустријски производи који су се највише **увозили** из Хрватске су:

- нафтна уља, осим сирових, остало (2710 19) – 582,66 милиона КМ, ↑8,9%;
- електрична енергија (2716 00) – 166,96 милиона КМ, ↑273%;
- лака уља и препарати (2710 12) – 101,82 милиона КМ, ↑5%;
- остали портланд цемент, осим бијелог цемента (2523 29) – 58,70 милиона КМ, ↑5,3%.

Производи који су имали највећи допринос на раст увоза из Хрватске су: електрична енергија (2716 00), остала нафтна уља (2710 19), дијелови за котлове за производњу водене и друге паре (8402 90), те остала пшеница и суражица (1001 99).

6. РОБНА РАЗМЈЕНА СА ПОТПИСНИЦАМА СПОРАЗУМА СЕФТА-е

Табела 16 - Упоредни преглед робне размјене БиХ са СЕФТА-ом

Мил. КМ

ОПИС	2015	2016	2017	2018	2019	Просјек	Индекс
ИЗВОЗ	1.334,26	1.393,66	1.790,46	1.948,65	1.903,63	1.674,13	97,69
УВОЗ	1.957,09	2.069,00	2.319,23	2.329,51	2.419,51	2.218,87	103,86
ОБИМ	3.291,35	3.462,66	4.109,69	4.278,16	4.323,14	3.893,00	101,05
ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	-622,83	-675,34	-528,77	-380,86	-515,88	-544,74	135,45
ПОКРИВЕНОСТ	68,18%	67,36%	77,20%	83,65%	78,68%		

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

У 2019. години укупан **извоз** БиХ у СЕФТА-у износио је 1,90 милијарди КМ, што је за 45,02 милиона КМ мање у односу на 2018. годину и представља пад од 2,3%.

У посматраној години вриједност **увоза** из СЕФТА-е износила је 2,42 милијарде КМ, што је за 90,00 милиона КМ више у односу на претходну годину и представља раст од 3,9%. Посматрајући период од пет година забиљежен је раст укупне робне размјене БиХ са СЕФТА-ом.

У 2019. години вриједност **дефицита** са земљама СЕФТА-е износила је 515,88 милиона КМ, гдје је дефицит већи у односу на претходну годину за 35,5% (или за 135,02 милиона КМ).

Покривености увоза извозом са СЕФТА-ом, у 2019. години је 78,68%, и мања је за 4,9% у односу на покривеност у 2018. години.

6.1 Робна размјена по земљама – потписницама СЕФТА-е

Табела 17. - Робна размјена по земљама потписницама СЕФТА-е

Мил.КМ

Потписница	2018		2019		Индекс
	ИЗВОЗ	Учешће	ИЗВОЗ	Учешће	
Албанија	35,01	1,80%	43,84	2,30%	125,22
Црна Гора	402,11	20,64%	407,21	21,39%	101,27
Косово*	133,07	6,83%	4,26	0,22%	3,20
Македонија	121,38	6,23%	134,80	7,08%	111,06
Молдавија	5,60	0,29%	4,64	0,24%	82,86
Србија	1.251,47	64,22%	1.308,88	68,76%	104,59
Укупно СЕФТА	1.948,65	100,00%	1.903,63	100,00%	97,69
Потписница	УВОЗ	Учешће	УВОЗ	Учешће	Индекс
Албанија	29,90	1,28%	43,49	1,80%	145,45
Црна Гора	53,33	2,29%	43,94	1,82%	82,39
Косово*	18,43	0,79%	14,48	0,60%	78,57
Македонија	152,76	6,56%	162,35	6,71%	106,28
Молдавија	4,32	0,19%	5,09	0,21%	117,82
Србија	2.070,77	88,89%	2.150,17	88,87%	103,83
Укупно СЕФТА	2.329,51	100,00%	2.419,51	100,00%	103,86
Потписница	ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	Учешће	ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	Учешће	Индекс
Албанија	5,11	-1,34%	0,35	-0,07%	6,85
Црна Гора	348,78	-91,58%	363,27	-70,42%	104,15
Косово*	114,64	-30,10%	-10,22	1,98%	-8,91
Македонија	-31,38	8,24%	-27,55	5,34%	87,79
Молдавија	1,28	-0,34%	-0,45	0,09%	-35,16
Србија	-819,30	215,12%	-841,29	163,08%	102,68
Укупно СЕФТА	-380,86	100,00%	-515,88	100,00%	135,45

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

* По резолуцији ВСУН 1244

У 2019. години у укупном извозу у земље СЕФТА-е (1,90 милијарди КМ), Србија остварује највеће учешће од 68,8% (1,31 милијарду КМ), а Црна Гора учествује са 21,4% (407,21 милион КМ). Наведене земље заједно учествују са 90,2% у укупном бх. извозу у земље потписнице СЕФТА-е.

У посматраној години у односу на 2018. годину забиљежен је раст извоза у све земље СЕФТА-е, осим на Косово (по резолуцији ВСУН 1244), гдје забиљежен значајан пад од 96,8%, и у Молдавију 17,1%.

У 2019. години у укупном увозу из земаља СЕФТА-е (2,42 милијарде КМ), Србија остварује највеће учешће од 89% (2,15 милијарди КМ), Македонија учествује са 6,7% (162,35 милиона КМ), док Албанија учествује са 1,8% (43,49 милиона КМ). Наведене земље заједно учествују са 97,38% у укупном бх. увозу из земаља потписница СЕФТА-е.

У истој години, забиљежен је раст увоза из Албаније (45,5%), Македоније (6,3%), Молдавије (17,8%), те из Србије (3,8%), а из осталих земаља је забиљежен пад увоза.

У 2019. године БиХ је остварила највећи дефицит у размјени са Србијом од 841,3 милиона КМ, док је суфицит забиљежен са Црном Гором од 363,3 милиона КМ.

У робној размјени са Косовом, у 2019. години, је забиљежен дефицит од 10,22 милиона КМ, док у 2018. години је био забиљежен суфицит од 114,64 милиона КМ.

6.2 Робна размјена са земљама СЕФТА-е по тарифним бројевима (ТБ)

Табела 18. - Структура бх. извоза у земље СЕФТА-е по ТБ

Мил.КМ

РБ	ТБ	ОПИС	2015	2016	2017	2018	2019	Учешће 2019	Индекс
1	2704	Кокс и полукокс од каменог угља, мрког угља или тресета, агломерирани или не; ретортни угаљ	98,61	98,78	208,18	274,40	249,57	13,11%	91
2	2716	Електрична енергија	122,19	111,87	137,86	196,09	219,68	11,54%	112
3	7213	Топло ваљана жица од жељеза или нелегираног челика	105,38	93,24	111,15	148,17	140,94	7,40%	95
4	4407	Дрво обрађено по дужини пиљењем, дебљине веће од 6 мм	62,94	73,70	86,40	88,26	91,25	4,79%	103
5	7214	Шипке од жељеза или нелегираног челика само коване	104,54	129,85	115,08	123,23	78,69	4,13%	64
Укупно (1-5)			493,66	507,44	658,67	830,15	780,13	40,98%	94
Остало			840,60	886,22	1131,79	1118,50	1123,50	59,02%	100
Укупан извоз у земље СЕФТА-е			1.334,26	1.393,66	1.790,46	1.948,65	1.903,63	100,00%	98

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

У 2019. години највеће учешће у укупном извозу на тржиште СЕФТА-е имају: кокс и полукокс (ТБ 2704) од 13,1%; електрична енергија (ТБ 2716) од 11,5%; топло ваљана жица

(ТБ 7213) од 7,4%; обрађено дрво (ТБ 4407) од 4,8%, те шипке од жељеза или нелегираног челика (ТБ 7214) од 4%.

Посматрајући период од пет година забиљежен је раст извоза обрађеног дрвета (ТБ 4407).

У 2019. године највећи допринос на пад бх. извоза у СЕФТА-у има извоз:

- на Косово - шипки од жељеза или нелегираног челика (ТБ 7214) – 22,49 хиљада КМ, док је у истом периоду прошле године извоз био 35,16 милиона КМ.
- у Црну Гору - руда и концентрата цинка (ТБ 2608) - у овој години није забиљежен извоз, а у 2018. години извоз је био 30,29 милиона КМ.
- у Србију – кокса и полукокса од каменог угља (ТБ 2704) – 245,40 милиона КМ, ↓8% у односу на претходну годину.

Табела 19. - Структура бх. увоза из земаља СЕФТА-е по ТБ

Мил.КМ

РБ	ТБ	ОПИС	2015	2016	2017	2018	2019	Учешће 2019	Индекс
1	2710	Нафтна уља и уља добијена од битумених минерала, осим сирових	90,79	89,62	135,78	180,76	265,36	10,97%	146,80
2	1512	Уље од сјемена сунцокрета, шафранике или памука	60,31	92,94	105,96	71,89	81,03	3,35%	112,71
3	1905	Хљеб, пецива, остали пекарски производи	66,54	69,27	70,94	72,14	73,71	3,05%	102,18
4	2716	Електрична енергија	47,04	54,99	111,27	63,42	65,09	2,69%	102,63
5	2309	Препарати који се користе за прехрану животиња	43,13	43,52	45,71	49,03	63,49	2,62%	129,49
Укупно (1-5)			307,80	350,35	469,66	437,25	548,68	22,68%	125,49
Остало			1.649,29	1.718,65	1.849,57	1.892,27	1.870,83	77,32%	98,87
Укупан увоз из земаља СЕФТА-е			1.957,09	2.069,00	2.319,23	2.329,51	2.419,51	100,00%	103,86

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

У 2019. години највеће учешће у укупном увозу из СЕФТА-е имају: нафтна уља, осим сирових (ТБ 2710) од 11%; сунцокретово уље (ТБ 1512) од 3,35%, хљеб и остали пекарски производи (ТБ 1905) од 3,05%, електрична енергија (ТБ 2716) од 2,69%, те препарати који се користе за прехрану животиња (ТБ 2309) од 2,62%.

У 2019. години, највећи допринос на раст бх. увоза из СЕФТА-е има увоз из Србије:

- нафтних уља, осим сирових (ТБ 2710) – 265,33 милиона КМ, ↑47%;
- млијека и павлаке, без додатног шећера (ТБ 0401) – 22,74 милиона КМ, док у истом периоду прошле године увоз је био 5,33 милиона КМ.
- нафтног кокса (ТБ 2713) – 20,00 милиона КМ, док је у истом периоду прошле године увоз био 5,24 милиона КМ.
- препарати који се користе за прехрану животиња (ТБ 2309) – 63,49 милиона КМ, ↑29,5%.

6.3 Робна размјена са Србијом

Табела 20. - Робна размјена БиХ са Србијом по врстама производа

Мил.КМ

Година	Врста производа	ИЗВОЗ	ИНДЕКС извоз	УВОЗ	ИНДЕКС увоз	ОБИМ	ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	ИНДЕКС дефицит	ПОКРИВЕНОСТ (%)
2015	Инд.	647,73	-	945,28	-	1.593,01	-297,55	-	68,52
	Пољ.	122,97	-	783,15	-	906,12	-660,18	-	15,70
	Укупно	770,70	-	1.728,43	-	2.499,13	-957,73	-	44,59
2016	Инд.	690,37	106,58	1.002,41	106,04	1.692,78	-312,04	104,87	68,87
	Пољ.	132,47	107,73	825,73	105,44	958,20	-693,26	105,01	16,04
	Укупно	822,84	106,77	1.828,14	105,77	2.650,98	-1.005,30	104,97	45,01
2017	Инд.	956,52	138,55	1.161,82	115,90	2.118,34	-205,30	65,79	82,33
	Пољ.	137,16	103,54	868,17	105,14	1.005,33	-731,01	105,45	15,80
	Укупно	1.093,68	132,92	2.029,99	111,04	3.123,67	-936,31	93,14	53,88
2018	Инд.	1.118,70	116,96	1.255,57	108,07	2.374,27	-136,87	66,67	89,10
	Пољ.	132,77	96,80	815,20	93,90	947,97	-682,43	93,35	16,29
	Укупно	1.251,47	114,43	2.070,77	102,01	3.322,24	-819,30	87,50	60,44
2019	Инд.	1.165,58	104,19	1.340,57	106,77	2.506,15	-174,99	127,85	86,95
	Пољ.	143,31	107,94	809,60	99,31	952,91	-666,29	97,63	17,70
	Укупно	1.308,89	104,59	2.150,17	103,83	3.459,06	-841,28	102,68	60,87

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

*Пољопривредни и индустријски производи су разврстани по WTO

Босна и Херцеговина је у 2019. години у Србију извезла робе у вриједности од 1,31 милијарду КМ, што је за 4,6% више у односу на 2018. годину. Увоз из Србије износио је 2,15 милијарди КМ и већи је за 3,8% у односу на вриједност увоза у 2018. години. Спољнотрговински дефицит у робној размјени са Србијом износио је 841,28 милиона КМ

и већи је за 3% у односу на дефицит у 2018. години. Покривеност увоза извозом са Србијом износила је 60,9%.

Извоз у Србију у 2019. години учествује са 11,39% у укупном бх. извозу, док увоз из Србије учествује са 11,03% у укупном бх. увозу.

У 2019. години у односу на прошлу годину дошло је до раста извоза индустријских производа од 4,19%, те раста извоза пољопривредних производа од 7,94%.

Забилежен је раст увоза индустријских производа од 6,8%, те пад увоза пољопривредних производа од 0,7%.

У истој години забилежен је раст спољнотрговинског дефицита код индустријских производа од 28%, док је код пољопривредних производа забилежен пад дефицита од 2,4%.

Извоз у Србију у 2019. години

Пољопривредни производи који су се највише **извозили** у Србију су:

- малине, купине, дудови (0811 20) – 21,47 милиона КМ, ↓18%;
- млијеко и павлака, са садржајем масти већим од 1%, али не већим од 6% по маси (0401 20) – 20,75 милиона КМ, ↑44%;
- остали припремљени или конзервирани производи од кокоши врсте *Gallus domesticus* (1602 32) – 10,95 милиона КМ, ↑22%;
млаћеница, кисело млијеко и павлака, јогурт, кефир и остало (0403 90) – 10,84 милион КМ, ↑76%.

Индустријски производи који су се највише **извозили** у Србију су:

- кокс и полукокс од каменог угља, мрког угља или тресета (2704 00) – 245,4 милиона КМ, ↓9%;
- електрична енергија (2716 00) - 169,4 милиона КМ, ↑0,5%;
- топло ваљана жица од жељеза или нелегираног челика кружног попречног пресека промјера мањег од 14 мм (7213 91) – 70,99 милиона КМ, ↓7%;
- јела (*Abies spp.*) и смрека (*Picea spp.*) (4407 12) – 47,02 милиона КМ, ↑12,3%;
- шипке од жељеза или нелегираног челика са удубљењима, ребрима (7214 20) – 41,7 милиона КМ, ↓3%.

Производи који су имали значајан допринос на раст укупног извоза у Србију су: дијелови сједишта (9401 90), решетке, мреже и ограде заварене на мјестима укрштања од жице

(7314 20), млијеко и павлака, са садржајем масти већим од 1%, али не већим од 6% по маси (0401 20), млаћеница, кисело млијеко и павлака, јогурт, кефир и остало (0403 90).

Увоз из Србије у 2019. години

Пољопривредни производи који су се највише **увозили** из Србије су:

- сирово уље од сунцокрета (1512 11) – 62,36 милиона КМ, ↑29%;
- остали препарати који се користе за прехрану животиња (2309 90) – 62,06 милион КМ, ↑31%;
- кукуруз, осим сјеменског (1005 90) – 47,26 милиона КМ, ↓22%;
- сунцокретово сјеме (1206 00) – 45,38 милиона КМ, ↓7%;
- цигарете које садрже дуван (2402 20) – 44,53 милиона КМ, ↑1,5%.

Индустријски производи који су се највише **увозили** из Србије су:

- нафтна уља, осим сирових, остала (2710 19) – 202,32 милиона КМ, ↑40,9%;
- лака уља и препарати (2710 12) – 63,01 милион КМ, ↑73%;
- електрична енергија (2716 00) – 59,42 милиона КМ, ↑10%.

У 2019. години највећи допринос на раст увоза из Србије има увоз нафтних уља, осим сирових (2710 19), лаких уља и препарата (2710 12), млијека и павлаке са садржајем масти већим од 1%, али не већим од 6% по маси (0401 20), те нафтног битумена (2713 20).

7. РОБНА РАЗМЈЕНА СА ПОТПИСНИЦАМА СПОРАЗУМА ЕФТА-е

7.1 Робна размјена по земљама – потписницама ЕФТА-е

Табела 21. - Упоредни преглед робне размјене БиХ са ЕФТА-ом

Мил.КМ

ОПИС	2015	2016	2017	2018	2019	Индекс
ИЗВОЗ	159,16	182,24	196,14	222,97	264,99	118,85
УВОЗ	105,85	109,35	124,61	139,14	157,36	113,09
ОБИМ	265,01	291,58	320,74	362,11	422,35	116,63
ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	53,30	72,89	71,53	83,83	107,63	128,40
ПОКРИВЕНОСТ (%)	150,36	166,66	157,40	160,24	168,40	-

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

У 2019. години Босна и Херцеговина је извезла робу у ЕФТА-у у вриједности од 264,99 милиона КМ, док је вриједност увоза била 157,36 милиона КМ, што је довело до суфицита од 107,63 милиона КМ.

Босна и Херцеговина једино у робној размјени са ЕФТА-ом остварује суфицит, те је забиљежен раст суфицита од 28,4% у односу на 2018. годину. У посматраној години забиљежен је раст извоза од 18,9% и увоза од 13,1%.

Табела 22. - Робна размјена по земљама потписницама ЕФТА-е

КМ

ПОТПИСНИЦА	2018		2019		индекс
	ИЗВОЗ	Учешће	ИЗВОЗ	Учешће	
Исланд	4.946,38	0,00	89.029,06	0,03%	*
Лихтенштајн	677.276,65	0,30	1.556.765,39	0,59%	229,86
Норвешка	25.632.064,27	11,50	25.048.948,83	9,45%	97,73
Швајцарска	196.654.694,66	88,20	238.293.011,98	89,93%	121,17
Укупно ЕФТА	222.968.981,96	100,00	264.987.755,26	100,00%	118,85
ПОТПИСНИЦА	УВОЗ	Учешће	УВОЗ	Учешће	индекс
Исланд	626.918,25	0,45	422.294,81	0,27%	67,36
Лихтенштајн	192.202,61	0,14	142.231,94	0,09%	74,00
Норвешка	19.443.126,39	13,97	22.147.319,32	14,07%	113,91
Швицарска	118.881.715,37	85,44	134.647.323,98	85,57%	113,26
Укупно ЕФТА	139.143.962,62	100,00	157.359.170,05	100,00%	113,09
ПОТПИСНИЦА	ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	Учешће	ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	Учешће	индекс
Исланд	-621.971,87	-0,74	-333.265,75	-0,31%	53,58
Лихтенштајн	485.074,04	0,58	1.414.533,45	1,31%	291,61
Норвешка	6.188.937,88	7,38	2.901.629,51	2,70%	46,88
Швицарска	77.772.979,29	92,78	103.645.688,00	96,30%	133,27
Укупно ЕФТА	83.825.019,34	100,00	107.628.585,21	100,00%	128,40

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

* Индекс је већи од 999

Швајцарска је најзначајнији спољнотрговински партнер БиХ, уколико посматрамо земље чланице ЕФТА-е и њено учешће у извозу је 90%, а у увозу 86%.

У 2019. години забиљежен је раст извоза у Швајцарску (21,2%) и у Лихтенштајн (129,9%), док је забиљежен пад извоза у Норвешку (2,3%).

У 2019. години у односу на 2018. годину забиљежен је раст увоза из Норвешке (13,9%) и Швајцарске (13,3%), док је пад увоза забиљежен из Лихтенштајна (26%) и са Исланда (33%).

7.2 Робна размјена са земљама ЕФТА-е по тарифним бројевима (ТБ)

Табела 23. - Структура бх. извоза у земље ЕФТА-е по ТБ

Мил.КМ

РБ	ТБ	ОПИС	2015	2016	2017	2018	2019	Учешће 2019	Индекс
1	2716	Електрична енергија	33,91	40,68	52,37	58,54	84,79	32,00%	144,84
2	7308	Жељезне или челичне конструкције (осим монтажних зграда из тарифног броја 9406) и дијелови конструкција	9,30	12,17	13,21	16,26	21,77	8,22%	133,95
3	9403	Остали намјештај и његови дијелови	14,78	15,23	17,54	20,05	19,01	7,17%	94,83
4	9401	Сједишта (осим оних из тарифног броја 9402), укључујући она која се могу претворити у лежаје, и њихови дијелови	5,92	7,69	9,04	9,13	10,36	3,91%	113,41
5	3925	Грађевински производи од пластичних маса, који нису поменути или укључени на другом мјесту	6,68	7,71	7,39	8,95	8,57	3,24%	95,79
Укупно (1-5)			70,60	83,48	99,55	112,93	144,51	54,54%	127,96
Остало			88,56	98,76	96,58	110,04	120,48	45,46%	109,49
Укупан извоз у земље ЕФТА-е			159,157	182,235	196,135	222,969	264,99	100,00%	118,85

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

У 2019. години највеће учешће у укупном извозу на тржиште ЕФТА-е имају следећи производи: електрична енергија (ТБ 2716) од 32%; жељезне или челичне конструкције (осим монтажних зграда из тарифног броја 9406) и дијелови конструкција (ТБ 7308) од 8%; остали намјештај и његови дијелови (ТБ 9403) од 7%; сједишта (осим оних из тарифног броја 9402) - (ТБ 9401) од 4%, те грађевински производи (ТБ 3925) од 3%.

Посматрајући период од пет година забиљежен је раст извоза жељезних или челичних конструкција (ТБ 7308), електричне енергије (ТБ 2716), те сједишта (ТБ 9401).

У 2019. години највећи допринос на раст бх. извоза у ЕФТА-у има извоз у Швајцарску електричне енергије.

Табела 24. - Структура бх. увоза из земаља ЕФТА-е по ТБ

Мил. КМ

РБ	ТБ	ОПИС	2015	2016	2017	2018	2019	Учешће 2019	Индекс
1	3004	Лијекови (осим производа из тарифних бројева 3002, 3005 и 3006)	13,68	17,86	17,72	16,50	17,70	11,25	107,24
2	3002	Људска крв; животињска крв припремљена за терапијску, профилактичну или дијагностичку употребу	16,57	15,03	15,71	17,04	16,72	10,62	98,09
3	7901	Цинк у сировим облицима	2,78	3,69	6,19	11,34	9,33	5,93	82,23
4	7601	Алуминијум у сировим облицима	0,00	0,00	0,00	0,18	5,86	3,73	*
5	3908	Полиамиди у примарним облицима	0,04	0,05	1,93	2,27	4,27	2,71	187,92
Укупно (1-5)			33,07	36,63	41,55	47,35	53,88	34,24	113,79
Остало			72,78	72,72	83,05	91,80	103,48	65,76	112,73
Укупан увоз из земаља ЕФТА-е			105,85	109,35	124,61	139,14	157,36	100,00	113,09

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

* Индекс је већи од 999

У 2019. години највеће учешће у укупном увозу из земаља ЕФТА-е имају следећи производи: лијекови, осим производа из ТБ 3002, 3005 и 3006 (ТБ 3004) од 11,25%, људска крв, животињска крв (ТБ 3002) од 10,62%; те цинк у сировим облицима (ТБ 7901) од 5,93%.

У 2019. години највећи допринос на раст бх. увоза из ЕФТА-е има увоз из Швајцарске:

- алуминијума у сировим облицима (ТБ 7601) – 5,86 милиона КМ; и забиљежен је значајан раст увоза, јер је у прошлој години увоз био 184,41 хиљаду КМ;
- апарата за механотерапију и масажу (ТБ 9019) – 2,29 милиона КМ; и забиљежен је значајан раст увоза, јер је у прошлој години увоз био 140,81 хиљаду КМ;
- полиамида у примарним облицима (ТБ 3908) – 4,27 милиона КМ, ↑88%;

- ручних, џепних и других личних сатова (ТБ 9102) – 2,71 милион КМ, ↑129%.

8. РОБНА РАЗМЈЕНА БИХ СА ТУРСКОМ

Табела 25. - Робна размјена БиХ са Турском по врстама производа

Мил.КМ

Година	Врста производа	ИЗВОЗ	ИНДЕКС извоз	УВОЗ	ИНДЕКС увоз	ОБИМ	ДЕФИЦИТ/СУФИЦИТ	ИНДЕКС дефицит	ПОКРИВЕНОСТ (%)
2015	Инд.	123,73	-	587,09	-	710,83	-463,36	-	21,08
	Пољ.	230,90	-	57,61	-	288,50	173,29	-	400,81
	Укупно	354,63	-	644,70	-	999,33	-290,07	-	55,01
2016	Инд.	104,52	84	627,79	107	732,31	-523,27	113	16,65
	Пољ.	296,53	128	59,56	103	356,09	236,96	137	497,84
	Укупно	401,05	113	687,35	107	1.088,40	-286,30	99	58,35
2017	Инд.	143,58	137	702,05	112	771,37	-484,20	93	22,87
	Пољ.	287,51	97	64,68	109	352,19	222,83	94	444,50
	Укупно	431,09	107	766,73	112	1.197,82	-335,63	117	56,23
2018	Инд.	172,07	120	795,11	127	967,18	-623,04	129	21,64
	Пољ.	151,15	53	79,38	123	230,53	71,77	32	190,42
	Укупно	323,22	75	874,49	114	1.197,71	-551,27	164	36,96
2019	Инд.	161,34	94	875,95	110	1.037,29	-714,61	115	18,42
	Пољ.	131,22	87	88,67	112	219,89	42,54	59	147,98
	Укупно	292,55	91	964,62	110	1.257,18	-672,07	122	30,33

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

*Пољопривредни и индустријски производи су разврстани по WTO

Босна и Херцеговина је у 2019. години у Турску извезла робе у вриједности од 292,55 милиона КМ, што је за 9% мање у односу на претходну годину. Увоз из Турске у посматраној години износио је 964,62 милиона КМ и већи је за 10% у односу на вриједност увоза у 2018. години.

Спољнотрговински дефицит у робној размјени са Турском износио је 672,07 милиона КМ и већи је за 22% у односу на дефицит у прошлој години. Покривеност увоза извозом са Турском у 2019. години је износила 30%.

Извоз у Турску у 2019. години учествује са 2,5% у укупном бх. извозу, док увоз из Турске учествује са 4,9% у укупном бх. увозу.

У 2019. години, у односу на претходну годину, дошло је до пада извоза индустријских производа (6%), раста увоза индустријских производа (10%), те раста дефицита у размјени индустријским производима (15%).

У посматраној години дошло је до пада извоза пољопривредних производа у Турску од 13%, затим раста увоза пољопривредних производа из Турске од 12%, те пада суфицита у размјени пољопривредним производима са Турском од 41%.

Извоз у Турску у 2019. години

Пољопривредни производи који су се највише **извозили** у Турску су:

- уље од сјемена сунцокрета, шафранике или памука и њихове фракције - остало (1512 19) -56,16 милиона КМ, ↑37%;
- уље од сјемена сунцокрета, шафранике или памука и њихове фракције- сирово уље (1512 11) – 44,22 милиона КМ, ↓5%;
- пшеница и суражица - остала (1001 99) – 7,42 милиона КМ, у 2018. години извоз је износио 40,89 хиљада КМ;
- остали шећери – глукоза и глукозни сируп (1702 40) – 4,14 милион КМ, ↑363%.
- брашно од пшенице или суражице (1101 00) – 3,98 милиона КМ, ↓36%;

Индустријски производи који су се највише **извозили** у Турску су:

- отпаци и ломљевина од жељеза или челика, отпадни инготи од жељеза или челика за претаљивање-остали (7204 49) – 43,01 милион КМ, ↓3%;
- сједишта (осим оних из тарифног броја 9402) и њихови дијелови (9401 90) – 40,35 милиона КМ, ↑8%;
- бомбе, гранате, торпеда, мине, ракете – остала муниција и њени дијелови (9306 30) – 9,30 милиона КМ, ↓67%;
- остале соли неорганских киселина – двоструки или комплексни силикати (2842 10) – 8,81 милион КМ, ↓15%.

Производи који имају највећи допринос на пад извоза у Турску су: свјеже или расхлађено говеђе месо без костију (0201 30), остала муниција и њени дијелови (9306 30), небиељени крафт папир за вреће (4804 21), те уље од сјемена сунцокрета, шафранике или памука и њихове фракције - сирово уље (1512 11).

Увоз из Турске у 2019. години

Пољопривредни производи који су се највише **увозили** из Турске су:

- парадајз, свјеж или расхлађен (0702 00) – 7,45 милиона КМ, ↑27%;
- лимуни и лимете (0805 50) – 7,16 милиона КМ, ↓15%;
- хљеб, пецива, колачи и остали пекарски производи - остало (1905 90) – 6,64 милиона КМ, ↑53%;
- производи од шећера (укључујући бијелу чоколаду), без какаа - остали (1704 90) – 6,53 милиона КМ, ↑13%.

Индустријски производи који су се највише **увозили** из Турске су:

- Т–мајице, мајице без рукава и остале поткошуље, плетене или хеклане - од памука (6109 10) – 25,49 милиона КМ, ↑27%;
- лијекови (осим производа из тарифних бројева 3002, 3005 и 3006) -остало (3004 90) – 18,23 милиона КМ, ↑10%;
- теписи и остали текстилни подни покривачи од од вјештачких или синтетичких текстилних материјала (5702 42) – 16,45 милиона КМ, ↑5%;
- пљоснати, ваљани производи од жељеза или нелегираног челика ширине 600 мм – обојени, лакирани или пресвучени пластичном масом (7210 70) – 15,88 милиона КМ, ↑22%;
- остале пећнице, шпорети, кувала (8516 60) – 14,76 милиона КМ, ↑8%.

Производи који имају највећи допринос расту увоза из Турске су: Т–мајице, мајице без рукава и остале поткошуље, плетене или хеклане - од памука (6109 10), полимери етилена у примарним облицима, полиетилен густоће мање од 0,94 (3901 10), моторна возила - бруто масе веће од 20 т (8704 23), те накит и његови дијелови од осталих племенитих метала (7113 19).

9. РОБНА РАЗМЈЕНА БИХ У СЕКТОРУ ПОЉОПРИВРЕДЕ

Израдом и усвајањем Стратешког плана руралног развоја БиХ 2018 – 2021 – Оквирни документ, стечени су услови да пољопривредници у Босни и Херцеговини користе претприступна средства Европске уније за развој пољопривреде и сеоских подручја. IPA програмирањем је одређено да 30 милиона евра буде додијељено за област пољопривреде и руралног развоја. Средства ће бити утрошена како за јачање институционалних капацитета, тако и за подршку пољопривредницима додјелом грант средстава. За подршку подизања нивоа конкурентности и развоја руралних подручја, на располагању ће бити око 15 милиона евра који ће путем јавних позива бити додјељени пољопривредницима.

У току 2019. године у пољопривредном сектору Босне и Херцеговине се наставило са активностима везаним за реализацију кључних приоритета за напредак у погледу европских интеграција и испуњавања услова за трговинске односе пољопривредним производима са Европском унијом. Слиједом тога, а након што су сви услови за извоз били испуњени, у јануару 2019. године Европска комисија је ставила Босну и Херцеговину на листу земаља којима је одобрен извоз пилећег меса у Европску унију. Инспекцијски тим Директората за храну, здравље, анализе и ревизије ЕУ је, након двије спроведене инспекцијске контроле, у прелиминарном извјештају дао позитивно мишљење за извоз меса перади на европско тржиште, након којег је Стални одбор Европске уније за биљке, животиње, храну и храну за животиње, одобрио измјену

релевантног ЕУ законодавства, како би се Босна и Херцеговина уврстила на листу трећих земаља из којих се производи од перади могу увозити, или бити у транзиту на европском тржишту. Још више се добија на значају кад се дода да ова грана пољопривреде ангажује око 20 хиљада лица и постоји велики потенцијал за увећањем.

У јулу 2019. године одобрен је извоз јаја за прераду на тржиште Европске уније. Ово је један од значајнијих успјеха с обзиром да ће извоз јаја повећати конкурентност перадарског сектора и укупну производњу, али и омогућити раст извоза и других прехранбених производа који у свом саставу садрже јаја, попут тјестенине, пекарских производа и слично. Фирма Агрекс из Доњих Жабара је, за сада, једина у Босни и Херцеговини испунила услове и добила могућност за извоз.

Извоз пилећег меса, јаја и млијека од раније су домаћој економији дали прије свега међународни кредибилитет, јер смо препознати као земља која има квалитетне и здраве производе који се производе по највећим европским стандардима.

У мају 2019. године у Анкари је потписан нови Уговор о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Турске. Министарство је непосредно након потписивања Уговора, у законом прописаној процедури, упутило текст Уговора у поступак ратификације. Значајно је да ће по одредбама из новог Уговора, пласман говећег меса из Босне и Херцеговине бити у већим количинама него до сада и то у висини од 8.000 тона. У прве двије године, од дана ступања на снагу новог Уговора, извоз меса ће се одвијати по преференцијалном режиму уколико је месо добијено од животиња које су товљене најмање 90 дана у Босни и Херцеговини. Извоз говећег меса у Турску је током 2019. године био у значајном застоју, а започео је одлуком турских власти тек на самом крају године, у децембру.

Проблеми на рјешавању царинских баријера које су увеле приштинске власти на увоз свих роба, укључујући и пољопривредно-прехранбене производе поријеклом и из Босне и Херцеговине, нису разријешени током 2019. године. Иако су у циљу рјешавања и елиминације уведене препреке у међусобној трговини, у организацији Министарства спољне трговине и економских односа БиХ, инициран је и одржан састанак двију страна, уз присуство представника СЕФТА Секретаријата, а усаглашен је једино став да је потребно наставити дијалог ка укидању стопроцентних такси на бх. производе. Овим је трговина практично заустављена, јер је остварена количина и вриједност извоза пољопривредних роба на ово тржиште током 2019. године била занемарива.

У наставку је дат преглед бх. размјене пољопривредним производима.

Табела 26. - Упоредни преглед бх. размјене пољопривредним производима по регионима

Мил.КМ

Регион	2018				2019				ИНДЕКС	
	ИЗВОЗ	Учешће	УВОЗ	Учешће	ИЗВОЗ	Учешће	УВОЗ	Учешће	ИЗВОЗ	УВОЗ
ЕУ	382,90	42,87%	1.680,81	54,63%	335,78	40,82%	1.746,83	55,40%	88	104
СЕФТА	290,74	32,55%	919,87	29,90%	276,26	33,58%	921,40	29,22%	95	100
ЕФТА	16,15	1,81%	4,49	0,15%	17,90	2,18%	4,64	0,15%	111	103
Уост*	151,15	16,92%	79,38	2,58%	131,22	15,95%	88,67	2,81%	87	112
Остатак свијета	52,29	5,85%	392,18	12,75%	61,53	7,48%	391,47	12,42%	118	100
УКУПНО	893,24	100,00%	3.076,73	100,00%	822,69	100,00%	3.153,01	100,00%	92	102

Извор: Агенција за статистику БиХ

* Земље Уговора о слободној трговини (Турска)

** Пољопривредни производи су разврстани по WTO

Прелиминарни подаци

У 2019. години извоз пољопривредних производа износио је 822,69 милиона КМ, док је увоз пољопривредних производа био 3,15 милијарди КМ, те је забиљежен дефицит у размјени пољопривредним производима од 2,33 милијарде КМ.

У посматраној години у односу на претходну годину, извоз пољопривредних производа је смањен за 8%, увоз је повећан за 2%, те је забиљежен раст дефицита од 7%.

Покривеност увоза извозом БиХ у размјени пољопривредним производима износила је 26%.

Посматрано по регионима у 2019. години у односу на 2018. годину раст извоза пољопривредних производа забиљежен је у ЕФТА-и (11%), док је у осталим регионима забиљежен пад извоза пољопривредних производа.

Босна и Херцеговина са Турском биљежи суфицит у размјени пољопривредних производа, међутим у 2019. години у односу на 2018. годину забиљежен је пад суфицита од 41%, јер је у истом периоду забиљежен пад извоза (13%), те раст увоза (12%).

Поред Турске, Босна и Херцеговина биљежи суфицит са ЕФТА-ом, те раст суфицита од 14%. У истом периоду забиљежен је раст извоза (11%) и раст увоза (3%).

СТАТИСТИЧКИ ДОДАТАК

Прилог 1

Извоз БиХ по земљама ЕУ

Мил.КМ

РБ	ЗЕМЉА	2018		2019		ИНДЕКС
		Вриједност	Учешће	Вриједност	Учешће	
1	ЊЕМАЧКА	1.741,54	20,06%	1.675,71	19,98%	96,22
2	ХРВАТСКА	1.464,00	16,86%	1.399,92	16,69%	95,62
3	ИТАЛИЈА	1.352,79	15,58%	1.300,53	15,50%	96,14
4	АУСТРИЈА	1.020,99	11,76%	1.089,88	12,99%	106,75
5	СЛОВЕНИЈА	1.057,05	12,18%	1.006,23	12,00%	95,19
6	МАЂАРСКА	285,53	3,29%	269,60	3,21%	94,42
7	ФРАНЦУСКА	228,33	2,63%	264,31	3,15%	115,76
8	ХОЛАНДИЈА	263,27	3,03%	242,94	2,90%	92,28
9	ПОЉСКА	163,30	1,88%	168,32	2,01%	103,07
10	ЧЕШКА	201,16	2,32%	160,61	1,91%	79,84
11	РУМУНИЈА	184,53	2,13%	159,05	1,90%	86,19
12	СЛОВАЧКА	171,71	1,98%	136,21	1,62%	79,33
13	ШВЕДСКА	99,39	1,14%	86,23	1,03%	86,76
14	УЈЕДИЊЕНО КРАЉЕВСТВО	92,78	1,07%	83,24	0,99%	89,72
15	БЕЛГИЈА	60,09	0,69%	78,26	0,93%	130,24
16	ЛУКСЕМБУРГ	70,69	0,81%	70,86	0,84%	100,24
17	БУГАРСКА	50,95	0,59%	52,18	0,62%	102,41
18	ШПАНИЈА	94,01	1,08%	46,90	0,56%	49,89
19	ДАНСКА	25,06	0,29%	39,60	0,47%	158,02
20	ЛИТВАНИЈА	21,46	0,25%	18,22	0,22%	84,90
21	ГРЧКА	14,96	0,17%	17,53	0,21%	117,18
22	ПОРТУГАЛ	4,41	0,05%	9,12	0,11%	206,80
23	КИПАР	2,47	0,03%	5,12	0,06%	207,29
24	ЛАТВИЈА (ЛЕТОНИЈА)	3,95	0,05%	3,07	0,04%	77,72
25	ФИНСКА	2,48	0,03%	1,71	0,02%	68,95
26	ЕСТОНИЈА	1,35	0,02%	1,30	0,02%	96,30
27	ИРСКА	0,73	0,01%	1,17	0,01%	160,27
28	МАЛТА	2,49	0,03%	0,32	0,00%	12,85
Укупно ЕУ		8.681,46	100,00%	8.388,17	100,00%	96,62

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Прилог 2

Увоз БиХ по земљама ЕУ

Мил.КМ

РБ	ЗЕМЉА	2018		2019		ИНДЕКС
		Вриједност	Учешће	Вриједност	Учешће	
1	ЊЕМАЧКА	2.297,07	19,70%	2.337,75	19,35%	101,77
2	ИТАЛИЈА	2.170,79	18,62%	2.333,08	19,31%	107,48
3	ХРВАТСКА	1.915,16	16,43%	2.020,59	16,73%	105,51
4	СЛОВЕНИЈА	917,01	7,86%	906,61	7,51%	98,87
5	АУСТРИЈА	672,99	5,77%	721,55	5,97%	107,22
6	ПОЉСКА	554,78	4,76%	583,57	4,83%	105,19
7	МАЂАРСКА	496,50	4,26%	529,14	4,38%	106,57
8	ФРАНЦУСКА	399,82	3,43%	423,23	3,50%	105,86
9	ЧЕШКА	337,63	2,90%	363,10	3,01%	107,54
10	ХОЛАНДИЈА	264,68	2,27%	267,33	2,21%	101,00
11	РУМУНИЈА	207,94	1,78%	221,06	1,83%	106,31
12	ШПАНИЈА	245,14	2,10%	217,85	1,80%	88,87
13	ГРЧКА	249,23	2,14%	200,76	1,66%	80,55
14	БЕЛГИЈА	162,45	1,39%	192,23	1,59%	118,33
15	УЈЕДИЊЕНО КРАЉЕВСТВО	160,82	1,38%	159,07	1,32%	98,91
16	СЛОВАЧКА	147,91	1,27%	153,55	1,27%	103,81
17	БУГАРСКА	115,71	0,99%	110,52	0,91%	95,51
18	ШВЕДСКА	104,12	0,89%	108,79	0,90%	104,49
19	ИРСКА	55,59	0,48%	59,18	0,49%	106,46
20	ДАНСКА	45,79	0,39%	47,33	0,39%	103,36
21	МАЛТА	45,69	0,39%	37,72	0,31%	82,56
22	ПОРТУГАЛ	37,60	0,32%	32,73	0,27%	87,05
23	ФИНСКА	24,67	0,21%	23,99	0,20%	97,24
24	ЛИТВАНИЈА	13,00	0,11%	13,57	0,11%	104,38
25	ЛУКСЕМБУРГ	6,09	0,05%	6,28	0,05%	103,12
26	ЛАТВИЈА (ЛЕТОНИЈА)	5,72	0,05%	4,53	0,04%	79,20
27	ЕСТОНИЈА	3,02	0,03%	3,29	0,03%	108,94
28	КИПАР	2,50	0,02%	1,50	0,01%	60,00
Укупно ЕУ		11.659,42	100,00%	12.079,91	100,00%	103,61

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

Прилог 3

Трговински биланс БиХ по земљама ЕУ

Мил.КМ

РБ	ЗЕМЉА	2018		2019		ИНДЕКС
		Вриједност	Учешће	Вриједност	Учешће	
1	ИТАЛИЈА	-817,99	27,47%	-1.032,55	27,97%	126,23
2	ЊЕМАЧКА	-555,53	18,65%	-662,04	17,93%	119,17
3	ХРВАТСКА	-451,16	15,15%	-620,67	16,81%	137,57
4	ПОЉСКА	-391,48	13,15%	-415,25	11,25%	106,07
5	МАЂАРСКА	-210,97	7,08%	-259,54	7,03%	123,02
6	ЧЕШКА	-136,47	4,58%	-202,49	5,48%	148,38
7	ГРЧКА	-234,27	7,87%	-183,23	4,96%	78,21
8	ШПАНИЈА	-151,14	5,08%	-170,95	4,63%	113,11
9	ФРАНЦУСКА	-171,50	5,76%	-158,92	4,30%	92,66
10	БЕЛГИЈА	-102,36	3,44%	-113,97	3,09%	111,34
11	УЈЕДИЊЕНО КРАЉЕВСТВО	-68,04	2,28%	-75,83	2,05%	111,45
12	РУМУНИЈА	-23,42	0,79%	-62,01	1,68%	264,77
13	БУГАРСКА	-64,76	2,17%	-58,35	1,58%	90,10
14	ИРСКА	-54,85	1,84%	-58,01	1,57%	105,76
15	МАЛТА	-43,20	1,45%	-37,40	1,01%	86,57
16	ХОЛАНДИЈА	-1,41	0,05%	-24,40	0,66%	1.730,50
17	ПОРТУГАЛ	-33,20	1,11%	-23,61	0,64%	71,11
18	ШВЕДСКА	-4,72	0,16%	-22,56	0,61%	477,97
19	ФИНСКА	-22,19	0,75%	-22,28	0,60%	100,41
20	СЛОВАЧКА	23,80	-0,80%	-17,33	0,47%	-72,82
21	ДАНСКА	-20,73	0,70%	-7,73	0,21%	37,29
22	ЕСТОНИЈА	-1,67	0,06%	-1,99	0,05%	119,16
23	ЛАТВИЈА (ЛЕТОНИЈА)	-1,77	0,06%	-1,46	0,04%	82,49
24	КИПАР	-0,04	0,00%	3,62	-0,10%	-
25	ЛИТВАНИЈА	8,46	-0,28%	4,65	-0,13%	54,96
26	ЛУКСЕМБУРГ	64,60	-2,17%	64,59	-1,75%	99,98
27	СЛОВЕНИЈА	140,04	-4,70%	99,62	-2,70%	71,14
28	АУСТРИЈА	348,00	-11,69%	368,33	-9,98%	105,84
Укупно ЕУ		-2.977,97	100,00%	-3.691,74	100,00%	123,97

Извор: Агенција за статистику БиХ

Прелиминарни подаци

*Индекс је већи од 999

Полазећи од напријед наведеног, предлаже се Савјету министара Босне и Херцеговине, да након разматрања Анализе спољнотрговинске размјене Босне и Херцеговине за 2019. годину, донесе сљедећи:

ЗАКЉУЧАК

1. Усваја се Анализа спољнотрговинске размјене Босне и Херцеговине за 2019. годину.